

การประเมินความเสี่ยง
การทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง

คำนำ

การบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นสิ่งสำคัญที่องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ ดำเนินการจัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐพ.ศ. 2561 มาตรา 79 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายในการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดและหนังสือกระทรวงการคลังที่ กอสอ 04094 /ว 23 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2562 โดยแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือบริหารองค์กรที่มีความสำคัญและนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนซึ่งอาจก่อให้เกิดประโยชน์หรืออาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ เล็งเห็นถึงประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าว จึงได้จัดให้มีการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อเป็นกลองขับเคลื่อนของการดำเนินงานที่ได้มาตรฐานและเป็นไปตามหลักวิชาการที่เหมาะสมรวมทั้งกำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์มีความเข้าใจถึงกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงสามารถดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ในแผนซึ่งเป็นการลดมูลเหตุและโอกาสที่จะเกิดความเสียหายให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ควบคุมและตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงนี้จะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหาร พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนดังกล่าวสามารถลดความเสี่ยงหรือผลกระทบที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กรก่อให้เกิดประโยชน์แก่การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์

อำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	3-8
บทที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง	9-11
บทที่ 3 กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	12-27
บทที่ 4 แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	28-40

บทที่ 1

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการดำเนินงานขององค์กรจะต้องเผชิญกับสภาวะความไม่แน่นอนทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรซึ่งก่อให้เกิดเหตุการณ์ทางที่เป็นความเสี่ยงและโอกาสที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร โดยความเสี่ยงจะส่งผลกระทบในเชิงลบในขณะที่โอกาสก่อให้เกิดประโยชน์จะเป็นตัวสร้างมูลค่าต่อองค์กร ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยป้องกันรักษาและส่งเสริมให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรนอกจากนี้การบริหารความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดีโดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการ ดำเนินงานด้วยความโปร่งใสมีประสิทธิภาพส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ จึงให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยมีการกำหนดนโยบายแนวทางและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐพ.ศ. 2561 มาตรา 79 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายในการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0409.4 / ว 23 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2562 ตลอดจนกรอบโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเชิง บูรณาการของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ได้ให้คำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรไว้ว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรคือการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจการรวมทั้งกระบวนการที่กำหนดขึ้นและนำไปใช้โดยคณะกรรมการฝ่ายบริหารและบุคลากรอื่นๆขององค์กรเพื่อกำหนดกลยุทธ์และใช้กับหน่วยงานทั้งหมดในองค์กรโดยได้รับการออกแบบมาเพื่อระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นซึ่งอาจมีผลกระทบต่อองค์กรรวมทั้งการบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบทั้งนี้เพื่อให้ความมั่นใจว่าองค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การบริหารจัดการความเสี่ยงจึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกคนขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายแล้ววัตถุประสงค์ขององค์กร

วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการใน องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์มีความเข้าใจในกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ในทิศทางเดียวกัน
2. เพื่อให้ องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์สามารถดำเนินการได้ตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ที่กำหนดในแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
3. เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงในส่วนราชการทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ได้แก่ สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง หน่วยตรวจสอบภายใน
4. เพื่อเป็นการลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์และเป็นกรอบแนวทางในการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยง

เป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. ผู้บริหารและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่งมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์
2. จัดให้มีระบบการบริหารที่ดีและเป็นไปอย่างมีระบบและมีองค์ประกอบหลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีและครบถ้วน
3. สามารถนำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ

ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆเนื่องจากการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็น การดำเนินงานซึ่งตั้งอยู่บนสมมุติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร
2. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆที่สำคัญซึ่งจะทำให้พนักงานภายในองค์กรเข้าใจเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรและตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน
3. เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารเนื่องจากการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลารวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆเช่นการวางแผนการกำหนดกลยุทธ์การติดตาม ควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงานซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร
4. ช่วยให้การพัฒนาดำเนินไปในทิศทางเดียวกันการบริหารจัดการความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกันเช่นการตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์วัตถุประสงค์ขององค์กรและระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

5. ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสมโดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเริ่มใช้มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ความหมายและคำจำกัดความการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. ความเสี่ยงหมายถึงความไม่แน่นอนที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์เป้าหมายโดยผลกระทบดังกล่าวทำให้การดำเนินงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายหรือความคาดหวังโดยอาจวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงได้จากผลกระทบของเหตุการณ์และโอกาสที่จะเกิด

2. ปัจจัยเสี่ยงหมายถึงต้นเหตุหรือสาเหตุของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการดำเนินงานหลักที่กำหนดไว้ทั้งที่เป็นปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร

1) ความเสี่ยงจากปัจจัยภายในหมายถึงความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ความเสี่ยงที่องค์กรต้องพยายามลดให้น้อยลงหรือหมดไปเช่นความเสี่ยงในด้านนโยบายความเสี่ยงในการดำเนินงานความเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคลความเสี่ยงในการเงินและความเสี่ยงในด้านกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

2) ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกหมายถึงความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร เป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือความรู้รับผิดชอบขององค์กรซึ่งต้องพยายามหามาตรการที่จะลดผลกระทบในทางลบให้ได้มากที่สุดเช่นความเสี่ยงด้านภาวะเศรษฐกิจความเสี่ยงด้านการเมืองการปกครองความเสี่ยงด้านการแข่งขัน ความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีความเสี่ยงด้านสังคมและพฤติกรรมผู้บริโภคความเสี่ยงด้านกฎหมายและความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ เป็นต้น

3. การประเมินความเสี่ยงหมายถึงกระบวนการระบุความเสี่ยงและการวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรโดยการประเมินจาก

1) โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์หมายถึงความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

2) ผลกระทบหมายถึงขนาดความรุนแรงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

4. ระดับความเสี่ยงหมายถึงสถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแบ่งออกเป็นห้าระดับคือความเสี่ยงสูงมากความเสี่ยงสูงความเสี่ยงปานกลางความเสี่ยงต่ำและความเสี่ยงน้อยมาก

5. การบริหารความเสี่ยงหมายถึงการกำหนดนโยบายโครงสร้างและกระบวนการเพื่อให้คณะกรรมการผู้บริหารและบุคลากรนำไปปฏิบัติในการกำหนดกลยุทธ์และปฏิบัติงานทั่วทั้งองค์กรโดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงจะสัมฤทธิ์ผลได้องค์กรจะต้องสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นประเมินผลกระทบต่อองค์กรและกำหนดวิธีการจัดการที่เหมาะสมให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าผลการดำเนินงานตามภารกิจต่างๆจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

6. การบริหารความเสี่ยงโดยองรวมหมายถึงการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมต่างๆขององค์กร รวมถึงกระบวนการในการปฏิบัติงานต่างๆโดยต้องพยายามที่จะลดสาเหตุของความเสี่ยงในแต่ละโอกาสที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้องค์กรเกิดความเสียหายด้วยการทำให้ระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ประเมินได้ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบโดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์

7. การจัดการความเสี่ยงหมายถึงแนวทางในการลดโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์หรือความเสี่ยงหรือลดผลกระทบความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

8. การติดตามประเมินผลหมายถึงระบบบริหารความเสี่ยงที่สมบูรณ์หน่วยงานจะต้องมีการติดตามผลระหว่างดำเนินการตามแผนและทำการสอบทวนดูว่าแผนจัดการความเสี่ยงได้มีประสิทธิภาพดีให้คงดำเนินการต่อไปเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้มีความเพียงพอเหมาะสมมีการปฏิบัติตามจริง ข้อบกพร่องที่พบได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมและทันเวลานอกจากนี้ควรกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงซ้ำอีกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อดูว่าความเสี่ยงได้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้แล้วหรือมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นมาอีกหรือไม่

9. ความเสี่ยงจากปัจจัยภายในหมายถึงความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กรความเสี่ยงที่องค์กรต้องพยายามลดให้มันน้อยลงหรือหมดไปได้แก่ความเสี่ยงในด้านนโยบายความเสี่ยงในด้านการดำเนินงานความเสี่ยงในด้านทรัพยากรบุคคลความเสี่ยงในด้านการเงินและความเสี่ยงในด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

10. ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกหมายถึงความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรเป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบขององค์กรซึ่งต้องพยายามหามาตรการที่จะลดผลกระทบในทางลบให้ได้มากที่สุดได้แก่ความเสี่ยงด้านภาวะเศรษฐกิจความเสี่ยงด้านการเมืองการปกครองความเสี่ยงด้านการแข่งขันความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีความเสี่ยงด้านสังคมและพฤติกรรมผู้บริโภคความเสี่ยงด้านกฎหมายและความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ เป็นต้น

11. COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) หมายถึงกรอบแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงแบบทั่วองค์กรมีแนวทางในการแจกแจงปัญหาและความเสี่ยงออกเป็นองค์ประกอบย่อยย่อยรวมถึงมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรู้รับผิดชอบด้านการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน

บทที่ 2

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์

2.1 แนวทางการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ประเมินผล และการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread Way Commission) ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยง (Objective Setting)
2. การระบุความเสี่ยงต่างๆ (Event identification)
3. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
4. กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (Risk Response)
5. กิจกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง (Control Activities)
6. ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง (Information and Communication)
7. การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่างๆ (Monitoring)

รวมทั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ ได้พิจารณาปัจจัยเสี่ยงจากด้านต่าง ๆ โดยนำแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วย ซึ่งความเสี่ยงเรื่องธรรมาภิบาลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้แก่

1. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)
2. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)
3. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)
4. หลักความโปร่งใส (Transparency)
5. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)
6. หลักการรับผิดชอบ (Accountability)
7. หลักนิติธรรม (Rule of Law)
8. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)
9. หลักความเสมอภาค (Equity)
10. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)

2.2 โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management organization)

เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถให้องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ ได้ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้อง และเกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ ดังนี้

๑. นางสาวนิตยา	มีแก้ว	รักษาการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์	ประธานกรรมการ
2. นายชโนทัย	วัฒนพงษ์	รักษาราชการแทนหัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
3. นางสาวอภิญญา	มากดำ	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
4. นายจักรพงษ์	เพียรจัด	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
5. นางสาวศิริเพ็ญ	นิลสังข์	เจ้าพนักงานธุรการ	เลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ มีหน้าที่ ดังนี้

- (1) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (2) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (3) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (4) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

2.3 นโยบาย วัตถุประสงค์การบริหารจัดการความเสี่ยง

เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ มีระบบในการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุผลของแต่ละโอกาสที่องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์เกิดความเสียหาย ให้ระดับความเสี่ยงและขนาดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ ตามยุทธศาสตร์ที่สำคัญ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ เพื่อวางระบบการควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ และได้กำหนดนโยบายการบริหารจัดการ ความเสี่ยง ดังนี้

1. ให้มีระบบและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีเอกสารแสดงแนวทางและระบุปัจจัยความเสี่ยงให้ทราบทุกหน่วยงานในองค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์
2. การบริหารความเสี่ยงจะต้องครอบคลุมทุกระดับ และทุกหน่วยงานในองค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ ทั้งที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายในและภายนอกเพื่อช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. ให้ทุกหน่วยงานในองค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ รวมทั้งผู้บริหารทุกระดับเข้าใจ และให้ความสำคัญกับการบ่งชี้และการควบคุมความเสี่ยงมีวิธีการและแนวทางการปฏิบัติที่เป็นแนวทางเดียวกันในการระบุประเมินและจัดการความเสี่ยง
4. ให้มีการกำหนดกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร
5. ให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการที่ดี
6. ให้นำระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงไปปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของงานจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร และเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามปกติ
7. ให้มีการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง มีการทบทวน และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

2.4 บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. ผู้บริหารเทศบาล ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง และกำกับดูแลให้มีการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
2. คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ทำหน้าที่จัดเตรียมข้อมูล/เอกสารเพื่อทบทวนแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ คัดเลือกโครงการ จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการและรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อผู้บริหารเทศบาล
3. ผู้บริหารระดับสำนัก/กอง/ฝ่าย/งาน ทำหน้าที่ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ให้มีความรู้กับบุคลากรในหน่วยงาน และจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงในหน่วยงาน รวมทั้งติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
4. บุคลากรในหน่วยงาน ทำหน้าที่ทำความเข้าใจ และดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

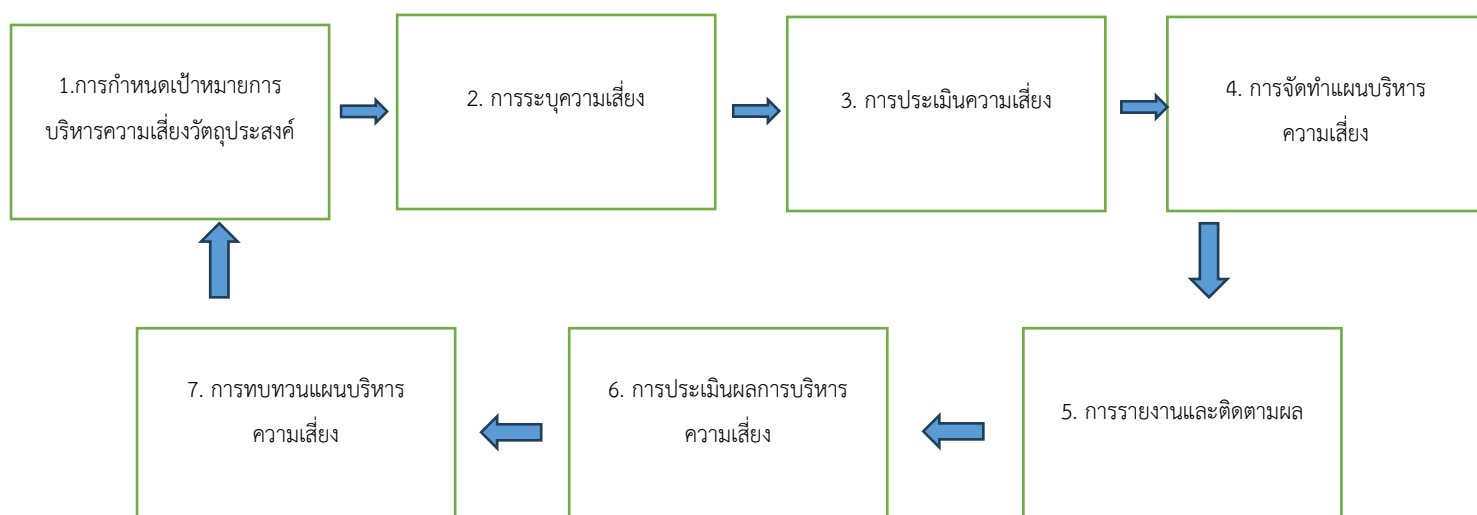
บทที่ 3

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ ใช้กระบวนการบริหารความเสี่ยงมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread Way Commission) ที่มีขั้นตอนดำเนินการ หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมโดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกัน/ลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้กระบวนการดังกล่าวจะสำเร็จได้ต้องมีการสื่อสารให้กับบุคลากรในองค์กรได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียว และควรจัดทำระบบสารสนเทศ เพื่อการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงกระบวนการและขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ ที่ได้ดำเนินการตามมาตรฐาน COSO มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective Setting)
2. การระบุความเสี่ยงต่าง ๆ
3. การประเมินความเสี่ยง
4. กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง
5. กิจกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง (Control Activities)
6. ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง (Information and Communication)
7. การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่าง ๆ (Monitoring)

แผนภาพกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์

3.1 การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective Setting)

1) จัดวางระบบควบคุมภายในและติดตามประเมินผล

- 1) ปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินระบบการควบคุมภายในเขตเทศบาล
- 2) รายงานติดตามประเมินระบบการควบคุมภายในระดับหน่วยงานย่อยและระดับองค์กร
- 3) รายงานผลการติดตามประเมินระบบการควบคุมภายในให้ผู้ตรวจสอบภายในสอบทาน

2) การบริหารและจัดการความเสี่ยง

- 1) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 2) ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 3) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 4) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

3.2 การระบุความเสี่ยง (Event identification)

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหลความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านกลยุทธ์การปฏิบัติงาน การเงิน เวลา และการบริหาร โดยความเสี่ยงนี้จะถูกวัดด้วยผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับและโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์ซึ่งเป็นความเสี่ยงตามความหมายทั่วไป

สำหรับความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หมายถึง เหตุการณ์/การกระทำใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายของแผนงาน/โครงการที่สำคัญในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ตามที่ระบุในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงนั้น เทศบาลจะพิจารณาปัจจัยเสี่ยงจากด้านต่าง ๆ โดยนำแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วย ทั้งนี้ความเสี่ยงเรื่องธรรมาภิบาลที่อาจเกิดขึ้น

จากการดำเนินแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้แก่

1. ประสิทธิภาพ (Effectiveness)
2. ประสิทธิภาพ (Efficiency)
3. การมีส่วนร่วม (Participation)
4. ความโปร่งใส (Transparency)

5. การตอบสนอง (Responsiveness)
6. ภาระรับผิดชอบ (Accountability)
7. นิติธรรม (Rule of Law)
8. การกระจายอำนาจ (Decentralization)
9. ความเสมอภาค (Equity)
10. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)

ความหมายองค์ประกอบตามหลักธรรมาภิบาล

หลักประสิทธิผล (Effectiveness) : ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงความสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกัน และมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทาง ยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

ประสิทธิภาพ (Efficiency) : การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน โดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

หลักการมีส่วนร่วม (Participation) : กระบวนการที่ข้าราชการประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิด ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

หลักความโปร่งใส (Transparency) : กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้

หลักการตอบสนอง (Responsiveness) : การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดและสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง

หลักภาระรับผิดชอบ (Accountability) : การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยความรับผิดชอบนั้น ควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงให้เห็นความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

หลักนิติธรรม (Rule of Law) : การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการ ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) : การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจ จากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่น (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชนดำเนินการ โดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ บุคลากรโดยมุ่งเน้นการสร้างควมพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุง กระบวนการและเพิ่มผลิตภาพเพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ ทั้งนี้ การกระจายอำนาจ การตัดสินใจที่ดี บุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถ และมีข้อมูลสนับสนุนเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่เหมาะสม

หลักความเสมอภาค (Equity) : การได้รับการปฏิบัติและได้รับการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการ แบ่งแยกด้านชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายและสุขภาพ สถานะของ บุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่น ๆ

หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) : คือ การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วน เสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และ เสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นสำคัญ โดยฉันทา มติไม่จำเป็นต้องหมายความว่าเห็นพ้องโดยเอกฉันท์

การระบุความเสี่ยง

ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยคำนึงถึงปัจจัยภายในและ ภายนอกที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรหรือผลการปฏิบัติงานในระดับองค์กรหรือผลการ ปฏิบัติงานในระดับองค์กรและกิจกรรม พิจารณาวามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจ เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีทรัพยากรใดที่ต้องดูแลป้องกันรักษา

การระบุปัจจัยเสี่ยงเริ่มต้นจากการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้แล้วจึงระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้น ๆ โดยเทศบาลได้นำแนวคิดเรื่องหลัก ธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ด้วย

ประเภทความเสี่ยง พิจารณาความเสี่ยงในแต่ละประเภทของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) เกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวม โดยความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ และเหตุการณ์ภายนอก ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/วิสัยทัศน์หรือเกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ขาด การมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนหรือการมีส่วนร่วมกับองค์กรอิสระ ทำให้โครงการขาดการยอมรับและโครงการ ไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริหารหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง หรือเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง

2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพและประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงานโดยความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบภายในขององค์กร/กระบวนการ/เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ และรวมถึงการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินไม่ถูกต้องไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น

3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงอันเนื่องมาจากกระบวนการบริหารงบประมาณ และการเงินจนส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณและการเงิน

4) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

3.3 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสียหาย (Degree of Risk) โดยคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละกองงานจะต้องกำหนดเกณฑ์ของหน่วยงานขึ้นซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งเกณฑ์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลสภาพแวดล้อมในหน่วยงานและดุลยพินิจการตัดสินใจของคณะทำงานฯ โดยเกณฑ์ในเชิงปริมาณจะเหมาะสมกับหน่วยงานที่มีข้อมูลตัวเลขหรือจำนวนเงินมาใช้ในการวิเคราะห์อย่างเพียงพอ สำหรับหน่วยงานที่มีข้อมูลเชิงพรรณนาไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ ก็ให้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ

การจัดลำดับความเสี่ยง (Prioritize) เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว จะต้องนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน/โครงการที่หน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อกำหนดกิจกรรมการควบคุมแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่ประเมินได้ตามตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยจัดเรียงลำดับจากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และเลือกความเสี่ยงสูง และสูงมาก มาจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงมี 4 ประการ ได้แก่

(1) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance)

การหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น หยุดดำเนินกิจกรรม การเปลี่ยนวัตถุประสงค์หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่เป็นความเสี่ยง การปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการลงหรือเลือกกิจกรรมที่สามารถยอมรับได้มากกว่า เป็นต้น

(2) การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance)

การไม่ต้องการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาสหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีกกรณีนี้ใช้กับความเสี่ยงที่มีน้อยความน่าจะเป็นจะเกิดน้อยหรือว่ามีต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูง

(3) การลดความเสี่ยง (Risk Reduction) หรือควบคุมความเสี่ยง (Risk control)

หมายถึง การลดโอกาสความน่าจะเป็นจะเกิดหรือลดความเสียหายโดยการจัดระบบการควบคุมเพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการรวมกับกำหนดแผนสำรองในเหตุฉุกเฉิน

(4) การกระจาย (Risk Sharing) หรือโอนความเสี่ยง (Risk Spreading)

หมายถึง การกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป เช่น การทำการประกันภัยองค์กรภายนอกหรือการจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการแทน (Outsource)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (ประเด็นสินบน) ขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
1	การอนุมัติ อนุญาต ตามพรบ.การอำนวยความสะดวกใน การพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ.2558	1. เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ใน ระหว่างการตรวจรับงานตรวจสอบ เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา ขออนุมัติ/อนุญาต	3	3	ความเสี่ยงสีเหลือง ระดับปานกลาง	มาตรการตรวจสอบการใช้ ดุลยพินิจ ๑.จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำ ขอขั้นตอนและระยะเวลาใน การพิจารณาอนุญาตและ รายการเอกสารหรือหลักฐานที่ ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อม กับคำขอ ๒.ปิดประกาศคู่มือสำหรับ ประชาชน ไว้ ณ สถานที่ที่ กำหนดให้ยื่นคำขอและเผยแพร่ ทางสื่อต่างๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์	สำนักปลัด กองช่าง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
2	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจ ในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ ๒. การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร	3	3	ความเสี่ยงสี่เหลี่อง ระดับปานกลาง	มาตรการป้องกันการรับสินบน ๑. จัดทำประกาศ มาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน ๒. เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลในการจัดทำโครงการ ๓. ผู้บริหาร ติดตามผลการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง ๔. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ๕. หากมีสถานการณ์การให้ของขวัญ ควรปฏิเสธการรับของขวัญ ของกำนัล โดยอธิบายว่าเป็นการขัดต่อกฎหมาย นโยบายของรัฐ	ทุกส่วนงาน

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
3	การจัดซื้อจัดจ้าง	1. การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2. มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรองซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	3	3	ความเสี่ยงสีเหลือง ระดับปานกลาง	มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง - ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการสอบถามและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด - จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง - รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหาร - มีขั้นตอนเสนอการเห็นชอบผ่านสายงานตามลำดับ และมีการกำหนดอำนาจอนุมัติตามวงเงินที่เหมาะสม - โครงการฝึกอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างและผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ ประจำปี	กองคลัง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
4	การใช้อำนาจตามกฎหมาย	1. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจ ในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ 2. การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร	3	3	ความเสี่ยงสีเหลือง ระดับปานกลาง	มาตรการป้องกันการรับสินบน 1.จัดทำประกาศ มาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน 2. เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลในการจัดทำโครงการ 3. ผู้บริหาร ติดตามผลการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง 4. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ 5. หากมีสถานการณ์การให้ของขวัญ ควรปฏิเสธการรับของขวัญ ของกำนัล โดยอธิบายว่าเป็นการขัดต่อกฎหมาย นโยบายของรัฐ	ทุกส่วนงาน

หมายเหตุ *ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

สีเขียว = ไม่มีความเสี่ยง/ความเสี่ยงต่ำ (ไม่จำเป็นต้องจัดทำมาตรการฯ)	สีเหลือง = ความเสี่ยงระดับปานกลาง
สีส้ม = ความเสี่ยงระดับสูง	สีแดง = ความเสี่ยงระดับสูงมาก

การจัดการเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ปีงบประมาณ พ.ศ.2567)

องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง

ความเสี่ยง	วิธีการจัดการความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	ทางเลือกที่เหมาะสม	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk)				
การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ	1.กำกับติดตามตรวจสอบการทำงานของบุคลากร 2.มีการติดตามตรวจสอบให้บุคลากรทำงานตามขั้นตอน	ตรวจสอบเอกสารโดยผู้อำนวยการกองคลังหรือเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ทั้งก่อนขออนุมัติเบิกจ่ายและหลังการเบิกจ่าย และลงชื่อกำกับเมื่อตรวจสอบแล้วว่าเบิกจ่ายถูกต้องก่อนจัดเก็บเข้าแฟ้ม	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	กองคลัง
การบริหารงานบุคคล	กำกับ กำกับ ดูแล เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานบุคลากรให้ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย	ให้มีการประกาศรับสมัครและดำเนินการคัดเลือกอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ตามระเบียบราชการ	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	สำนักปลัด
การอนุมัติ อนุญาต ตามพรบ. การอำนวยความสะดวกของ ทางราชการ พ.ศ.2558	กำกับ กำกับ ดูแล เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ การการออกใบอนุญาต/อนุญาต	แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในการกำกับติดตาม ตรวจสอบการทำงานของบุคลากรให้ทำงานตามขั้นตอน	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	สำนักปลัด/กองช่าง
การใช้อำนาจตามกฎหมาย	1.เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจ ในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ให้เกิดผลต่อ การสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ 2. การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จาก องค์กร	เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลในการจัดทำ โครงการผู้บริหาร ติดตามผลการดำเนินงาน โครงการอย่างต่อเนื่องเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับกฎหมายในการปฏิบัติงานให้กับ บุคลากรและเจ้าหน้าที่	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	ทุกส่วนงาน

3.4 การจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

โดยการนำกลยุทธ์ มาตรการหรือแผนงานมาใช้ปฏิบัติในทุกหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อบริหารโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงหรือลดความเสียหายของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงในการดำเนินงานตามภารกิจต่าง ๆ รวมทั้งโครงการ/กิจกรรม ที่ยังไม่มีกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงหรือที่มีอยู่แต่ยังไม่เพียงพอและนำมาวางแผนจัดการ ความเสี่ยง โดยมีเป้าหมายการวางแผนจัดการความเสี่ยง คือ

- 1) ลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง
- 2) ลดความรุนแรงของผลกระทบจากความเสี่ยงนั้น ในกรณีที่ความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น
- 3) เปลี่ยนลักษณะของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นของความเสี่ยงให้เป็นไปในรูปที่องค์กรหรือหน่วยงานต้องการ หรือยอมรับได้

ทางเลือกในการจัดการความเสี่ยง

แนวทางการจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ แต่อย่างไรก็ตาม แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงต้องค้ำค้ำกับการลดระดับผลกระทบความเสี่ยง

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการ และควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้น ให้ลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้สามารถปฏิบัติได้จริง และให้สามารถติดตามและประเมินผลการจัดการความเสี่ยงนั้นได้ พิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่าย และต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

หลังจากได้ประเมินความเสี่ยงและกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงแล้ว จึงดำเนินการกำหนดกิจกรรมหรือมาตรการในการจัดการความเสี่ยงให้หมดไปหรือลดลงในระดับที่ยอมรับได้ โดยกิจกรรมที่กำหนดต้องเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานยังไม่เคยปฏิบัติหรือเป็นกิจกรรมที่กำหนดเพิ่มเติมจากกิจกรรมเดิมที่เคยปฏิบัติอยู่แล้ว แต่ไม่สามารถควบคุมความเสี่ยงได้ นอกจากนี้ ยังต้องกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม ตลอดจนหน่วยงาน/บุคลากรผู้รับผิดชอบ และงบประมาณที่ใช้ในแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

หลังจากที่มีการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์จะมีการเผยแพร่ข้อมูลและการสื่อสารแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ ด้วยการกำหนดช่องทางการสื่อสาร ข้อมูลการบริหารจัดการความเสี่ยงให้กลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่ผู้บริหาร คณะทำงานจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงหน่วยงาน/บุคลากรในสังกัดได้รับทราบ ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ หรือไปพบผู้รับผิดชอบโดยตรง เพื่อร่วมคิดร่วมทำและร่วมเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการร่วมกัน และผู้ที่รับผิดชอบจะได้นำไปดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อไป

3.5 การรายงานและติดตามผล

จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้อง และเหมาะสมโดยมีเป้าหมายในการติดตาม คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการ ความเสี่ยงรวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการ บริหารจัดการความเสี่ยงหรือไม่โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่าวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดี ก็ให้ดำเนินการต่อไปหรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยนและนำ ผลการติดตามไปรายงานให้ ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ กระบวนการสอบถาม หน่วยงานอาจกำหนดข้อมูล ที่ต้องติดตามหรืออาจทำ Check List การติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตาม ผลได้ใน 2 ลักษณะ คือ

(1) การติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการ เปลี่ยนแปลงอย่างทันท่วงทีและถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน

(2) การติดตามเป็นรายครั้งเป็นการดำเนินการภายหลังจากเหตุการณ์ ดังนั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นจะได้รับการ แก้ไขอย่างรวดเร็วหากองค์กรมีการจัดทำรายงานความเสี่ยง เพื่อให้การติดตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

3.6 การประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะทำงานจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงจะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผลการบริหาร จัดการความเสี่ยงประจำปีต่อคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ เพื่อให้ มั่นใจว่าองค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ มีการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและ ควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือต้องจัดหามาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ(Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และให้มีการบริหารจัดการ ความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

3.7 การทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

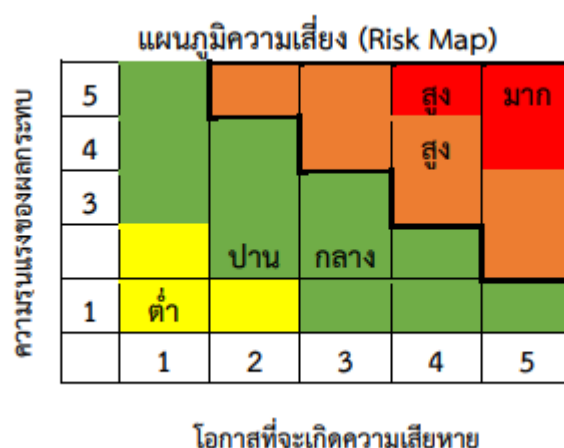
การทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารจัดการ ความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ทันสมัย และ เหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี

บทที่ 4

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ ได้กำหนดระดับความเสี่ยง โดยจัดเรียงลำดับจากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และเลือกระดับความเสี่ยงสูง และสูงมาก มาจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยใช้เกณฑ์ในการแบ่งดังนี้

ระดับคะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	เขตสี (zone)	กลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง
๑ - ๒	ต่ำ	●	ยอมรับความเสี่ยง
๓ - ๔	ปานกลาง	●	ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการติดตาม)
๑๐ - ๑๖	สูง	●	ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง)
๑๗ - ๒๕	สูงมาก	●	ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง) , ถ่ายโอนความเสี่ยง

และได้กำหนดระดับความรุนแรงที่ยอมรับได้เป็น 2 ระดับ ตามประเภทของปัจจัยเสี่ยง ดังนี้

ปัจจัยเสี่ยงจากภายใน กำหนดระดับความรุนแรงที่ยอมรับได้อยู่ที่ระดับ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 9

ปัจจัยเสี่ยงจากภายนอก กำหนดระดับความรุนแรงที่ยอมรับได้อยู่ที่ระดับ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 16

ผลการประเมินและกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงตามแผนงาน / โครงการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์

โครงการ / กิจกรรม	กิจกรรม	ปัจจัยเสี่ยง	มาตรการจัดการ ความเสี่ยงในปัจจุบัน	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความ รุนแรง (L x I)	กลยุทธ์ในการ จัดการความเสี่ยง (4 T)	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
1.โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ ถนน คู คลองระบายน้ำ	การกำจัดวัชพืชจากแม่น้ำ คู คลอง ใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์	- กำจัดวัชพืชไม่สามารถเข้าปฏิบัติงานได้ เนื่องจากสถานที่ประชาชนปลูกผักสวนครัว ริมแม่น้ำ คู คลอง (O) -ไม่มีบริเวณหรือสถานที่ทั้งวัชพืช (C)	- ขุดลอกลำน้ำตื้นเขิน ทำให้น้ำ สะดวกขึ้น	1	2	2	ยอมรับความเสี่ยง	กองช่าง
2.โครงการจิตอาสาพัฒนาท้องถิ่น "เราทำดีด้วยหัวใจ"	จัดกิจกรรมจิตอาสาภายใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์	กิจกรรมมีหลากหลายกิจกรรม และหลายสถานที่ (O)	การออกคำสั่งมอบหมาย งาน และขอสนับสนุน หน่วยงานอื่น	2	1	2	ยอมรับความเสี่ยง	สำนักปลัด
3. โครงการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด	การป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด	การให้ความร่วมมือของ ประชาชนในชุมชนในการร่วม กิจกรรม (S)	การขอความร่วมมือโดย การลงพื้นที่เข้าหา กลุ่มเป้าหมายในการเข้า ร่วมกิจกรรม	1	2	2	ยอมรับความเสี่ยง	สำนักปลัด
4. โครงการปรับปรุงการจัดทำ แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	การจัดโครงการอบรมแผน ที่ภาษี	-บุคลากรผู้ปฏิบัติงานไม่ เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ขาดความเข้าใจ แนวทางการ ดำเนินงาน (O)	จัดหาบุคลากร ทดแทนทันทีที่ขาดแคลน	1	2	2	ยอมรับความเสี่ยง	กองคลัง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ขั้นตอนที่ 1 การระบุความเสี่ยง Risk Identificati

1. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุญาต
2. ความเสี่ยงความทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

ขั้นตอนที่ 1 ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (know factor และ Unknow factor)

ตารางระบุความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	know factor ความเสี่ยงที่เคยเกิด	Unknow factor ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด
การใช้ทรัพยากรของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - นำรถยนต์ของเทศบาลไปใช้ในกิจกรรมของตนเอง นอกเหนือจากงานของเทศบาลบ่อยครั้งซึ่งต้องรับผิดชอบจ่าย ค่าน้ำมันด้วยตนเองแต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำ การเบิกกว่าความเป็นจริง		✓
การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือรับสินบน - การรับของขวัญจากบุคคลอื่นเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ ผลประโยชน์จากองค์กร		✓
การทำธุรกิจส่วนตัว - เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้อ ของจากร้านหรือบริษัทของครอบครัวตนเองหรือบริษัทที่ ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่		✓
การทำงานพิเศษ - การที่เจ้าหน้าที่ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากเทศบาลอย่าง เต็มที่แต่เผลอเวลาไปรับงานพิเศษอื่นๆที่อยู่เหนืออำนาจหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมายจากหน่วยงาน		✓

การจัดซื้อจัดจ้าง - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้างหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า		✓
---	--	---

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว → เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง → เป็นความเสี่ยงระดับปานกลางและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

สถานะสีแดง → เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูงเป็นกระบวนการที่มีผู้มาเกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง → เป็นความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สีเขียว	สีเหลือง		สีแดง	
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - นำรถยนต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลไปใช้ในกิจกรรมของตนเอง นอกเหนือจากงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อยครั้งซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเองแต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกกว่าความเป็นจริง		✓			
การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือรับสินบน - การรับของขวัญจากบุคคลอื่นเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร		✓			

การจัดซื้อจัดจ้าง - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า		✓			
- เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอมลายมือแก้ไขใบสำคัญรับเงิน		✓			
-มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ /เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา		✓			
-กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีส่วนได้ส่วนเสีย		✓			
-การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง และพวกพ้อง แต่ต้องการเสียประโยชน์ เช่น การถือคสเปค หรือการกำหนด		✓			
-เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูลและเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก		✓			

ขั้นตอนที่ 3 ระดับความเสี่ยง

ตารางระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ ระวัง	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง รวมจำเป็น x รุนแรง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - นำรถยนต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ไปใช้ในกิจกรรมของตนเองนอกเหนือจากงานของเทศบาลบ่อยครั้งซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเองแต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกกว่าความเป็นจริง	3	3	9

การจัดซื้อจัดจ้าง -การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า	3	3	6
- เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอมลายมือ แก้วไขใบสำคัญรับเงิน	3	3	6
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ /เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	3	3	9
- กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีส่วนได้ส่วนเสีย	3	3	9
- การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้องแต่องค์กรเสียประโยชน์ เช่น การลื้อคสเปค หรือการกำหนด	2	2	4
- เจ้าหน้าที่ที่มีเจตนาปิดบังข้อมูลและเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	3	2	3

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ ได้นำค่าความเสี่ยงรวม (ความจำเป็นxความรุนแรง) จากตารางที่ 3 มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เผื่อระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับดี : จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน

ระดับพอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งที่ยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ

ระดับอ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อยการจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่ายมีผลกระทบถึงผู้ให้บริการ /ผู้รับ มอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - นำรถยนต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลไปใช้ในกิจกรรมของตนเองนอกเหนือจากงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อยครั้ง ซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเอง แต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกกว่าความเป็นจริง	ปานกลาง		✓	
การจัดซื้อจัดจ้าง - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า	ปานกลาง		✓	
- เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอมลายมือแก้ไขใบสำคัญรับเงิน	ปานกลาง		✓	
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงบรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	ปานกลาง		✓	

- กรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง มีส่วนได้ส่วนเสีย	ปานกลาง		✓	
---	---------	--	---	--

ขั้นตอนที่ 5 แผนบริหารความเสี่ยง

กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ 4 ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

ตารางแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน
1	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติอนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	- จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจนและเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นแนวเดียวกัน - กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเสนอเรื่องตามลำดับคำขอ
2	ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินความดีความชอบการแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย เป็นต้น	- จัดกิจกรรมฝึกอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน
3	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก	- จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมายหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงานท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ตารางการจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันความเสี่ยง ผลประโยชน์ทับซ้อน	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
1	- จัดกิจกรรมอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย		✓	
2	- จัดกิจกรรมฝึกอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องและ กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นให้กับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ ซึ่งเสี่ยงต่อการทุจริต เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าที่พัก		✓	
3	- การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจน และเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบ และถือปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน - กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเสนอเรื่องตามลำดับคำขอ	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติอนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ		✓	

เพื่อติดตามการเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ 5 ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น 3 สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง ดังนี้

สถานะสีเขียว (ยังไม่เกิดการเฝ้าระวังต่อเนื่อง)

: ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง (เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยงแต่แก้ไขได้ทันทีตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง น้อยลงกว่าระดับ 3

สถานะสีแดง (เกินกว่าการยอมรับ)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายแก้ไขไม่ได้ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรงน้อยกว่าระดับ 3

ขั้นตอนที่ 7 จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
		เขียว	เหลือง	แดง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -นำรถยนต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลไปใช้ในกิจกรรมของตนเองนอกเหนือจากงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อยครั้งซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเองแต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกกว่าความเป็นจริง	กำกับดูแลตรวจสอบไม่ให้ข้าราชการนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว		✓	
การจัดซื้อจัดจ้าง - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล - การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า	กำกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่ให้ปฏิบัติหน้าที่ที่เห็นแก่เงินหรือพวกพ้องของตนไม่ปิดบังซ่อนเร้นข้อมูลใดๆปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผยตามระเบียบที่กำหนด		✓	
- เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอมลายมือ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน	การชี้แจงให้เข้าใจในการเป็นข้าราชการที่ดีทำงานที่ไม่ผิดระเบียบและมีวินัย		✓	

- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามและให้ตระหนักถึงการเป็นข้าราชการที่ดี		✓	
- เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูลและเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จเช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	ควบคุมกำกับดูแลการใช้จ่ายชี้แจงให้เข้าใจในระเบียบและการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และประพฤตินิยมของการเป็นข้าราชการที่ดี		✓	

ขั้นตอนที่ 8 การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ตารางการจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่			
	สีเขียว	สีเหลือง	สีแดง
1	-	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติอนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	-
2	-	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินความดี ความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย	-
3	-	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	-

ขั้นตอนที่ 9 การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ตารางแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	
หน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์	
โอกาส/ ความเสี่ยง	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ
	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินความดี ความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย
	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ
	☒ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง
	☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน
	☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม
	☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)
	

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์	
ผลการดำเนินงาน	สถานะความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ ประจำปีงบประมาณ 2567 สถานะความเสี่ยง สีเหลือง หมายถึง เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยงแต่แก้ไขได้ทันทีและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล - มีการเน้นย้ำในการประชุมประจำเดือนพนักงานเป็นประจำทุกเดือน

แผนบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลกะเปอร์ ได้กำหนดมาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประจำปี 2567 จำนวน 9 มาตรการ ประกอบด้วย

1. มาตรการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ
2. มาตรการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมในการดำเนินการ
3. มาตรการป้องกันการรับสินบน
4. มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง
5. มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ
6. มาตรการการจัดซื้อร้องเรียนกรณีเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่
7. มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
8. เจตจอันสุจริตในการบริหาร
9. เจตจอันสุจริตเพื่อพัฒนาให้มีคุณธรรมและความโปร่งใส
